

MINISTERSTWO ENERGII

Warszawa, 13 listopada 2018 r.

Stanowisko Ministerstwa Energii na 24. Sesję Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP24) w dniach 3-14 grudnia 2018 r. w Katowicach

I. Wprowadzenie

1. W dniach 3-14 grudnia br. odbędzie się w Katowicach 24. Sesja Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP24).
2. Po raz kolejny Polska podjęła trud zorganizowania szczytu klimatycznego. Będzie to przełomowy szczyt, który na wiele dekad może wyznaczać kierunki polityki klimatycznej, a jego oddziaływanie może być wielopokoleniowe. To historyczne wydarzenie będzie miało miejsce na Śląsku, w Katowicach.
3. Sukces COP24 wymaga powszechnego udziału wszystkich stron, nie tylko Unii Europejskiej (która sama nie zapobiegnie zmianom klimatu, odpowiadając tylko za ok. 10% globalnych emisji). Oczekuje się, że Strony negocjujące wykażą się dojrzałym podejściem do polityki klimatycznej.
4. Polska jest przeciwna podwyższaniu przyjętych przez UE celów redukcyjnych CO₂ do 2030 roku, gdyż będzie to miało negatywny wpływ na sektor elektroenergetyczny, jak i całą polską gospodarkę. Należy zaznaczyć, że spowodowałoby to dalszy wzrost cen energii elektrycznej, a co za tym idzie mogłoby doprowadzić do wzrostu ubóstwa energetycznego, ucieczki przemysłu, w tym energochłonnego, poza Polskę i UE, a także wzrostu bezrobocia.
5. Projekt długoterminowej strategii UE powinien uwzględniać wpływ polityki klimatycznej na regiony i państwa najbardziej uzależnione od węgla, a także proponować odpowiednie działania i wsparcie dla tych obszarów, aby zapewnić sprawiedliwą ich transformację w gospodarki mniej zależne od węgla.
6. Dla niektórych państw ścieżka osiągnięcia celów redukcji emisji w wymiarze krajowym w długofalowym horyzoncie będzie znacznie mniej dotkliwa w porównaniu do szeregu pozostałych państw. Powinno to być w znacznym stopniu brane pod uwagę przy tworzeniu strategii klimatycznej.
7. Polska podczas COP24 będzie dzielić się swoimi doświadczeniami w zakresie innowacji i mechanizmów finansowych, dzięki którym można osiągnąć pro-środowiskowy rozwój

kraju. Jednym z jego warunków jest zrównoważenie emisji CO₂, z pochłanianiem dwutlenku węgla przez ekosystemy, tak aby powstrzymać wzrost, ustabilizować, a następnie zmniejszać koncentrację CO₂ w atmosferze.

8. Polska zaprezentuje stanowisko w obszarze rozwoju i wdrażania innowacyjnych technologii, w tym wykorzystujących potencjał pojazdów elektrycznych. Upowszechnianie elektromobilności jest potrzebne dla zapewnienia pozytywnego wpływu warunkującego rozwój nowoczesnych technologii obniżających emisję gazów cieplarnianych.
9. Podczas wydarzenia COP24 Polska stworzy możliwość wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie technologii wodorowych. Realizacja projektów związanych z ogniwami paliwowymi może przyczynić się do rozwoju ekologicznego transportu, co pozwoli na znaczną redukcję emisji substancji szkodliwych dla środowiska.
10. W swoich Konkluzjach z 18 października 2018 r., Rada Europejska udzieliła Polsce pełnego wsparcia w organizacji COP24 w Katowicach. Polska podkreśliła, że priorytetem COP24 powinno być przyjęcie zasad implementujących Porozumienie Paryskie, które stanowią gwarancję dla kolejnych działań. Natomiast *Dialog Talanoa* przyczyni się do jeszcze większej współpracy Stron i wymiany doświadczeń w walce ze zmianami klimatu.

II. Stanowisko Ministerstwa Energii

1. Ministerstwo Energii stoi na stanowisku, że walka ze zmianami klimatu powinna mieć charakter globalnego i solidarnego wysiłku, który ma na uwadze konieczność zachowania konkurencyjności gospodarek krajowych i ich suwerenności w zakresie kształtowania miksów energetycznych, jak również neutralności technologicznej w kontekście promowania poszczególnych źródeł wytwarzania energii.
2. Artykuł 194 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wskazuje, że każde **państwo niezależnie może decydować o swoim miesie energetycznym**. Polska czyni wielkie starania, żeby wypełnić swoje zobowiązania dotyczące odnawialnych źródeł energii, jest bardzo zaawansowana w kwestii efektywności energetycznej i zmniejszania energochłonności oraz podejmuje znaczące wysiłki w celu realizacji swoich zobowiązań w tym zakresie
3. Na kolejnym posiedzeniu Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP25) należy dokonać pogłębionej **analizy podjętych przez ostatnie 25 lat decyzji w zakresie środowiska**, która pozwoli odpowiedzieć na pytanie: czy nakłady na realizację określonych kierunków polityki klimatycznej są współmierne do osiągniętych efektów? Nałożenie rygorystycznych wymagań klimatycznych przekłada się wprost na konkurencyjność gospodarki, w tym także na przenoszenie miejsc pracy w inne rejony świata. Takie z kolei zdarzenia gospodarcze są niekorzystne dla rynku pracy, zasobności obywateli czy rozwoju przemysłu państw UE.
4. Polski przemysł podejmuje szereg działań w zakresie ochrony środowiska. Potrzeby przemysłu energochłonnego mogą być zabezpieczone przez konwencjonalne nośniki energii (w tym węgiel) i zgodny z regulacjami unijnymi system ulg cenowych stosowany przy zakupie energii podobnie jak w innych krajach członkowskich, a potrzeby bytowe przez OZE (biomasa, geotermia i energetyka wodna).
5. Gospodarki państw, które są szczególnie uzależnione od produkcji i użytkowania paliw kopalnych nie powinny być oceniane wyłącznie przez pryzmat tych paliw ani tym bardziej rynkowo dyskryminowane.
6. Realizacja celów polityki klimatycznej musi być oparta o **bilans zysków i strat oraz wykorzystywanie innowacyjnych technologii**, w tym pozwalających na wykorzystanie paliw kopalnych w sposób bardziej efektywny i przyjazny środowiskowo (m.in. rozwój kogeneracji i czystych technologii węglowych). Polityka ta nie może powodować utraty konkurencyjności przemysłu ani też poszerzać sfery ubóstwa energetycznego. Zależność importowa UE od paliw kopalnych (węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny) wzrosła z 52% w 1990 r. do 74% w roku 2016. W 2017 r. do UE zaimportowano 173 mln ton węgla, co oznacza przeniesienie poza UE ok. 700 tys. miejsc pracy i wytransferowania przez to blisko 13 mld euro.
7. Od 1998 r. emisja gazów cieplarnianych z sektora energetyki spadła o ponad 33%, a sprawność bloków węglowych od 2000 r. w Polsce wzrosła o 10%, wzrost sprawności elektrowni o 1% prowadzi do 2-3% redukcji CO₂.
8. Polityka i środki zapobiegające zmianom klimatu powinny być efektywne i zapewniać powszechne korzyści za możliwie najniższą cenę, co oznacza wykorzystanie wszystkich dostępnych technologii nisko- i zeroemisyjnych, w tym energetyki jądrowej.

9. Dyskusję, która prowadzona jest wokół problemu ograniczania emisji, należy także skierować na dialog o **zwiększeniu zagospodarowania i pochłaniania CO₂** (np. redukcja emisji CO₂ w wyniku wzrostu pochłaniania gazów cieplarnianych przez gleby rolne, leśne, lasy i torfowiska). Redukcja emisji to poprawa jakości powietrza. Wzrost pochłaniania to także wzrost produktywności gleb czy ochrona bioróżnorodności.
10. **Polska realizuje cele związane z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego** na bazie krajowych zasobów energetycznych (węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny), polskich zasobów OZE (biomasa, geotermia, energetyka wodna i wiatrowa - również morska) oraz nowoczesnych technologii bezemisyjnych takich jak np. energetyka jądrowa.
- Zadaniem Ministra Energii jest zagwarantowanie energii bezpiecznej (gwarantowany dostęp), czystej i w akceptowalnej cenie. Żadne źródło samodzielnie nie spełnia tych wszystkich warunków, stąd konieczność racjonalnego kształtowania miksu energetycznego różnorodnych źródeł tak, by mając na uwadze także uwarunkowania stanu sieci przesyłowej, zrealizować to zadanie w sposób optymalny. Stąd też wynika konieczność rozwoju źródeł niskoemisyjnych, ale także źródeł stabilnych przy równoczesnym zarządzaniu kosztami rozbudowy sieci. Ministerstwo Energii stwarza warunki sprzyjające dla rentownego, efektywnego i nowoczesnego sektora górnictwa węgla kamiennego, opartego na kooperacji, wiedzy i innowacjach.
11. Dywersyfikacja dostaw nośników energii to zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego. Im więcej dostawców i im bardziej konkurencyjni dla siebie tym większe bezpieczeństwo dostaw dla Polski. Każdy nośnik energii musi być traktowany równorzędnie, gospodarki państw, które są szczególnie uzależnione od produkcji i użytkowania paliw kopalnych nie powinny być rynkowo dyskryminowane.
12. Istotnym jest, aby wśród celów COP24 podkreślać również konieczność zachowania neutralności technologicznej w zakresie wyboru niskoemisyjnych technologii wytwarzania energii elektrycznej przez poszczególne Strony Konwencji, z zachowaniem możliwości wyboru ścieżki osiągnięcia celów klimatycznych przez dane państwo.
13. Minister Energii opowiada się za ewolucyjną transformacją sektora elektroenergetycznego, zamiast drastycznych ograniczeń w wykorzystaniu paliw kopalnych. W tym kontekście wydaje się zasadne przedstawienie podczas negocjacji COP24, polityki energetycznej Polski wraz z zarysem transformacji polskiej elektroenergetyki na przestrzeni lat 1990–2018–2040, ze szczególnym uwzględnieniem miksu energetycznego, prognoz zużycia węgla, emisyjności oraz rozwoju rynku paliw alternatywnych. W tym kontekście podczas Konferencji Stron będzie można przedstawić drogę dokonanych redukcji emisji CO₂, podkreślając polskie osiągnięcia w tym zakresie.
14. Ministerstwo Energii opowiada się za uznaniem gazu ziemnego jako niskoemisyjnego źródła energii służącego celom zrównoważonego rozwoju. Wskazane jest, aby nadrzędne cele polityki klimatycznej mogły być realizowane poprzez wsparcie inwestycji infrastrukturalnych. Promocja paliw alternatywnych w transporcie oraz wsparcie dalszego rozwoju odnawialnych źródeł energii będzie miało realny wpływ na realizację założeń klimatycznych.

15. Ministerstwo Energii stoi na stanowisku konieczności prowadzenia działań promocyjnych i wspierania rozwoju sektora elektromobilności a także rozwoju i udoskonalania technologii wodorowych jako paliwa alternatywnego. Podkreślić również należy, że rozwój technologii magazynowania energii zarówno w Polsce jak i w Unii Europejskiej wymaga dalszych działań o charakterze legislacyjnym oraz konsekwentnego zacieśnienia współpracy międzynarodowej w tym zakresie.
16. Energetyka jądrowa znacząco przyczynia się do zmniejszenia emisyjności sektora energetycznego, będąc najmniej emisyjną technologią (technologia zeroemisyjna, energetyka jądrowa nie wytwarza szkodliwych pyłów lub gazów). Wpływ energetyki jądrowej na powstrzymanie zmian klimatu został zauważony w licznych publikacjach, w tym przede wszystkim w ostatnim raporcie Global Warming of 1.5°C przygotowanym przez Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Zgodnie z ww. raportem udział energii jądrowej znacząco zwiększa się we wszystkich scenariuszach, mających na celu zatrzymanie wzrostu temperatury poniżej 1.5°C. Jej zastosowanie może znacząco przyczynić się do obniżenia emisyjności sektora energetycznego na środowisko, a co za tym idzie do walki ze zmianami klimatu. Elektrownie jądrowe zapewniają bezpieczeństwo i niezależność energetyczną państwa, jak również rozwój cywilizacyjny i naukowy kraju, wspierając jednocześnie konkurencyjność gospodarki poprzez gwarancję stabilnych i przewidywalnych cen energii.
17. Popieranie rozwoju energetyki jądrowej, będącej stabilnym zeroemisyjnym źródłem wytwarzania energii elektrycznej, wpisuje się w cele określone w Porozumieniu Paryskim, jak również wspiera obraz Polski jako kraju zaangażowanego w zrównoważoną transformację energetyki.

